

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»
для студентів **III курсу Коледжу**

*Викладач – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права і процесу **Бабецька Іванна Ярославівна.***

Залік проводиться по темах № 1-8, екзамен – по темах № 1-16.

Змістовий модуль 1. Загальноправова характеристика цивільного права

Тема 1. Загальні положення цивільного права. Цивільне право як наука і навчальна дисципліна.

1. Поняття цивільного права.
2. Предмет, метод та функції цивільного права.
3. Принципи цивільного права.
4. Відмежування цивільного права від суміжних галузей права.
5. Система цивільного права.
6. Поняття та структура цивільного законодавства.
7. Відносини, що регулюються цивільним законодавством.
8. Загальні засади цивільного законодавства.
9. Дія актів цивільного законодавства у часі, просторі і за колом осіб.
10. Застосування цивільного законодавства за аналогією.
11. Роль судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства.
12. Поняття та предмет науки цивільного права.
13. Методи дослідження науки цивільного права.
14. Наука цивільного права та інші юридичні науки.
15. Цивільне право як навчальна дисципліна.

Тема 2. Загальні положення про фізичну особу. Фізична особа підприємець.

16. Цивільна правоздатність фізичної особи.
17. Ім'я та місце проживання фізичної особи.
18. Цивільна дієздатність фізичної особи: повна, неповна та часткова.
19. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та її правові наслідки.
20. Визнання фізичної особи недієздатною та правові наслідки.
21. Поновлення цивільної дієздатності фізичних осіб, які були визнані обмежено дієздатними та недієздатними.
22. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою, опіка над її майном.
23. Оголошення фізичної особи померлою.
24. Правові наслідки появи фізичної особи, яка була оголошена померлою.
25. Право фізичних осіб на заняття підприємницькою діяльністю.
26. Реєстрація фізичних осіб-підприємців.
27. Цивільно-правова відповідальність фізичної особи - підприємця.
28. Банкрутство фізичної особи - підприємця.

29. Управління майном, що використовується у підприємницькій діяльності, органом опіки та піклування.

Тема 3. Особисті немайнові права, що забезпечують існування фізичної особи та її соціальне буття

30. Право на життя та усунення небезпеки, яка загрожує життю і здоров'ю.

31. Право на: охорону здоров'я; медичну допомогу; інформацію про стан свого здоров'я; таємницю про стан здоров'я.

32. Право на: свободу; особисту недоторканність; донорство; сім'ю; опіку або піклування; безпечне для життя і здоров'я довкілля.

33. Право на: ім'я; зміну імені; використання імені.

34. Право на: повагу до гідності та честі; недоторканість ділової репутації; індивідуальність; особисте життя та його таємницю; інформацію.

35. Право на особисті папери, розпорядження та ознайомлення з ними.

36. Право на: таємницю кореспонденції; свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості.

37. Захист інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле- та відеозйомок.

38. Охорона інтересів фізичної особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах.

39. Право на: місце проживання; недоторканність житла; вибір роду занять; свободу пересування; свободу об'єднання; мирні зібрання.

Тема 4. Загальні положення про юридичних осіб. Участь держави, територіальних громад у цивільних відносинах

40. Поняття та види юридичних осіб, їх ознаки.

41. Порядок створення юридичних осіб.

42. Державна реєстрація юридичних осіб.

43. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичних осіб.

44. Філії та представництва.

45. Відповідальність юридичних осіб.

46. Припинення юридичних осіб шляхом злиття, приєднання, поділу та перетворення.

47. Ліквідація юридичної особи.

Тема 5. Цивільно-правова характеристика господарських товариств

48. Поняття, види та учасники господарських товариств.

49. Права та обов'язки учасників господарського товариства.

50. Повне товариство: поняття, ведення справ та відповідальність учасників за його зобов'язаннями.

51. Командитне товариство: поняття, учасники та управління.

52. Права, обов'язки та відповідальність вкладника командитного товариства.

53. Ліквідація командитного товариства.

54. Товариство з обмеженою відповідальністю: поняття, учасники, статутний капітал та відповідальність.

55. Перехід частки (її частини) учасника у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю до іншої особи.

56. Вихід учасника із товариства з обмеженою відповідальністю.
57. Поняття товариства з додатковою відповідальністю.
58. Акціонерне товариство: поняття, порядок створення та статутний капітал.
59. Загальні збори акціонерів, наглядова рада акціонерів.
60. Поняття, установчі документи виробничого кооперативу.
61. Майно виробничого кооперативу.
62. Припинення членства у виробничому кооперативі і перехід паю.
63. Правові форми участі держави, територіальних громад у цивільних відносинах.
64. Органи та представники, через які діють держава, територіальні громади у цивільних відносинах.
65. Відповідальність за зобов'язаннями держави, територіальних громад.
66. Поняття підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.
67. Поняття юридичного факту.
68. Класифікація юридичних фактів.

Тема 6. Об'єкти цивільних правовідносин. Окремі види об'єктів цивільних правовідносин, їх правовий режим.

69. Поняття та класифікація об'єктів цивільних прав.
70. Речі як об'єктів цивільних прав.
71. Класифікація речей.
72. Цінні папери як об'єкти цивільних прав.
73. Дії та результат дій як об'єкти цивільних прав.
74. Результати інтелектуальної, творчої діяльності.
75. Інформація як об'єкт цивільних прав.
76. Особисті немайнові блага як об'єкт цивільних прав. Інші об'єкти цивільних прав.

Тема 7. Загальні положення про правочини. Строки та терміни. Позовна давність

77. Поняття, види та форма правочину.
78. Правочини, які належить вчиняти у письмовій формі.
79. Нотаріальне посвідчення правочину.
80. Правові наслідки недійсності правочину.
81. Правові наслідки вчинення правочину малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності.
82. Правові наслідки вчинення правочину неповнолітньою особою за межами її цивільної дієздатності.
83. Правові наслідки вчинення правочину особою обмеженою у дієздатності та недієздатною.
84. Правові наслідки вчинення правочину, який порушує публічний порядок, під впливом помилки, обману, насильства.
85. Правові наслідки правочину, який вчинено у результаті зловмисної домовленості представника однієї сторони з другою стороною, під впливом тяжкої обставини, фіктивного та удаваного правочину.
86. Поняття та підстави представництва.

87. Правочини, які може вчиняти представник.
88. Правова характеристика передоручення.
89. Представництво за законом та за довіреністю.
90. Комерційне представництво.
91. Форма та строк довіреності.
92. Припинення представництва за довіреністю.
93. Скасування довіреності.
94. Поняття та визначення строку та терміну.
95. Початок перебігу та закінчення строку.
96. Поняття позовної давності.
97. Види позовної давності: загальна та спеціальна.
98. Початок перебігу позовної давності.
99. Зупинення перебігу позовної давності.
100. Переривання перебігу позовної давності.
101. Наслідки спливу позовної давності.
102. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Тема 8. Здійснення та захист цивільних прав. Відповідальність у цивільному праві.

103. Способи здійснення суб'єктивних прав та обов'язків.
104. Зловживання правом.
105. Засоби захисту цивільних прав.
106. Реалізація права на захист.
107. Відшкодування збитків та моральної шкоди.
108. Поняття цивільно-правової відповідальності.
109. Форми і види цивільно-правової відповідальності.
110. Склад правопорушення та умови цивільно-правової відповідальності.
111. Підстави звільнення від відповідальності: непереборна сила; випадок (казус); вина потерпілого.

Змістовий модуль II. Право власності.

Тема 9. Загальні положення права власності. Набуття і припинення права власності.

112. Поняття, зміст та здійснення права власності.
113. Непорушність права власності.
114. Форми права власності: право власності українського народу; приватної власності; державної власності; комунальної власності.
115. Підстави набуття права власності.
116. Набуття права власності на: новостворене майно; перероблену річ; безхазяйну річ; рухому річ, від якої власник відказався; загальнодоступні дари природи.
117. Момент набуття права власності за договором.
118. Знахідка: поняття, набуття права власності та право особи, яка знайшла загублену річ, на винагороду та відшкодування витрат.
119. Бездоглядна домашня тварина: набуття права власності, відшкодування витрат на утримання бездоглядної домашньої тварини.

120. Скарб: поняття, набуття права власності на скарб. Набувальна давність.
121. Підстави припинення права власності.
122. Відмова від права власності.
123. Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати.
124. Викуп земельної ділянки у зв'язку з суспільною необхідністю.
125. Припинення права власності на нерухоме майно у зв'язку з викупом земельної ділянки, на якій воно розміщене.
126. Викуп пам'ятки історії та культури.
127. Реквізиція та конфіскація.

Тема 10. Поняття, класифікація та правовий режим права власності в Україні.

128. Загально-правові положення права приватної власності фізичних осіб.
129. Умови виникнення і припинення права приватної власності громадян.
130. Здійснення громадянами права приватної власності.
131. Загально-правові положення права власності юридичних осіб.
132. Право власності кооперативів, господарських товариств, господарських об'єднань та об'єднань громадян.
133. Загальні положення про державну власність.
134. Майно загальнодержавної власності.
135. Підстави виникнення права державної власності: реквізиція, викуп пам'ятки історії та культури, конфіскація.
136. Розмежування державного майна України між загальнодержавною власністю і власністю адміністративно-територіальних одиниць власністю.
137. Суб'єкти комунальної власності – територіальні громади сіл, селищ і міст.
138. Об'єкти права комунальної власності: передача об'єктів із державної власності у комунальну; визнання майна безхазяйним; бездоглядні тварини; знахідка.
139. Поняття та види права спільної власності – право спільної часткової або спільної сумісної власності.
140. Визначення часток у праві спільної часткової власності та здійснення права спільної часткової власності.
141. Плоди, продукція та доходи від використання майна, що є у спільній частковій власності.
142. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності.
143. Виділ частки із майна, що є у спільній частковій власності.
144. Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників.
145. Звернення стягнення на частку у майні, що є у спільній частковій власності, та поділ майна, що є у спільній частковій власності.
146. Право спільної сумісної власності. Здійснення права спільної сумісної власності.
147. Виділ частки із майна, звернення стягнення на частку майна та поділ майна, що є у спільній сумісній власності.
148. Земельна ділянка (земля) як об'єкт права власності.
149. Суб'єкти права власності на землю.
150. Право власника на забудову земельної ділянки.

151. Самочинне будівництво.
152. Право на земельну ділянку при придбанні житлового будинку, будівлі або споруди, що розміщені на ній.
153. Поняття житла.
154. Житловий будинок, садиба, квартира, як об'єкти права власності.
155. Права власника житлового будинку, квартири та житлово-будівельного кооперативу.
156. Об'єднання власників житлових будинків, квартир.

Тема 11. Захист права власності.

157. Засади захисту права власності.
158. Право власника на витребування майна із чужого незаконного володіння.
159. Право власника на витребування майна від добросовісного набувача.
160. Захист права власності від порушень, не пов'язаних із позбавленням володіння.
161. Визнання незаконним правового акта, що порушує право власності.
162. Відшкодування шкоди, завданої власникові земельної ділянки, житлового будинку, інших будівель у зв'язку із зниженням їх цінності.

Змістовий модуль III. Речові права на чуже майно.

Право інтелектуальної власності. Авторське право.

Суміжні права. Поняття зобов'язань. Забезпечення виконання зобов'язань.

Тема 12. Загальні положення про речові права на чуже майно.

163. Загальні положення про речові права на чуже майно.
164. Право володіння чужим майном: суб'єкти права володіння; виникнення та припинення права володіння; обов'язок недобросовісного володільця негайно повернути майно особі, яка має на нього право власності.
165. Право користування чужим майном (сервітут): поняття користування (сервітут, земельний сервітут, особистий сервітут); встановлення та зміст сервітуту; право користування чужою земельною ділянкою або іншим нерухомим майном; припинення сервітуту.
166. Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис): підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою; права та обов'язки власника земельної ділянки та користувача; право землекористувача на відчуження права користування земельною ділянкою; припинення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.
167. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій): підстави виникнення права користування; права та обов'язки власника та землекористувача земельної ділянки; припинення права користування земельною ділянкою для забудови та правові наслідки припинення права користування земельною ділянкою.
168. Захист фактичного володіння.
169. Набувальна давність.
170. Відповідальність при добросовісному і недобросовісному володінні.
171. Припинення права володіння.

Тема 13. Право інтелектуальної власності.

172. Поняття права інтелектуальної власності.
173. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
174. Особисті немайнові права інтелектуальної власності.
175. Майнові права інтелектуальної власності.
176. Використання об'єкта права інтелектуальної власності.
177. Право інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з використанням трудового договору та за замовленням.
178. Захист права інтелектуальної власності судом.
179. Об'єкти та суб'єкти авторського права.
180. Твори, які не є об'єктами авторського права.
181. Особисті немайнові та майнові права автора.
182. Використання твору за згодою та без згоди автора (правомірне використання).
183. Співавторство, строк чинності майнових прав на твір.
184. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав.
185. Виникнення суміжних прав.
186. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.
187. Поняття використання: виконання, фонограми, відеограми та передачі організації мовлення.
188. Строки чинності суміжних майнових прав.
189. Поняття наукового відкриття та право автора на наукове відкриття.
190. Поняття винаходу, корисної моделі та промислового зразка.
191. Майнові права суб'єктів інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
192. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
193. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
194. Поняття, засвідчення набуття та суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
195. Майнові права та строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
196. Поняття та майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин, що засвідчені патентом.
197. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин.
198. Правова охорона комерційного найменування.
199. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
200. Поняття комерційної таємниці.
201. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю та їх охорона.
202. Поняття торговельної марки.
203. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку.
204. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.

205. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку та право попереднього користувача на торговельну марку.
206. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення та суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Змістовий модуль 4. Поняття зобов'язань. Забезпечення виконання зобов'язань.

Тема 14. Поняття зобов'язання. Виконання зобов'язання.

207. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення.
208. Підстави та порядок заміни кредитора у зобов'язанні. Заперечення боржника проти вимоги нового кредитора у зобов'язанні.
209. Заміна боржника у зобов'язанні.
210. Загальні умови виконання зобов'язання.
211. Строк виконання зобов'язання.
212. Місце виконання зобов'язання.
213. Виконання зобов'язання внесенням боргу в депозит нотаріуса.
214. Зустрічне виконання зобов'язання.
215. Альтернативне зобов'язання.
216. Солідарне зобов'язання.
217. Солідарна вимога кредиторів та солідарний обов'язок боржників.
218. Підтвердження виконання зобов'язання.

Тема 15. Забезпечення виконання зобов'язання

219. Загальні положення про забезпечення виконання зобов'язання.
220. Неустойка як спосіб забезпечення зобов'язання.
221. Порука як спосіб забезпечення зобов'язання.
222. Гарантія як спосіб забезпечення зобов'язання.
223. Завдаток як спосіб забезпечення зобов'язання.
224. Застава як спосіб забезпечення зобов'язання.
225. Притримання як спосіб забезпечення зобов'язання.

Тема 16. Припинення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язань

226. Припинення зобов'язання: виконанням, переданням відступного, зарахуванням, за домовленістю сторін, прощенням боргу, поєднанням боржника і кредитора в одній особі, неможливістю його виконання, смертю фізичної особи, ліквідацією юридичної особи.
227. Правові наслідки порушення зобов'язання.
228. Відповідальність за порушення зобов'язання: правові наслідки порушення зобов'язання; прострочення боржника і кредитора/
229. Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання.
230. Субсидіарна відповідальність; відшкодування збитків, завданих порушенням зобов'язання; збитки і неустойка.

